

22.10.2013

Açıklamalı Sirküler Rapor 2013/5**Konu:****VERGİ MAHKEMESİNCE YÜRÜTMENİN DURDURULMASI KARARI VERİLMEDİKÇE ÖDEME EMRİNE KARŞI İTİRAZ EDİLMESİ VEYA DAVA AÇILMASI TAHSİLÂTI DURDURMAYACAKTIR**

11.09.2013 tarih ve 28762 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan “Tahsilat Genel Tebliği (Seri: A Sıra No: 1)’nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliği (Seri: A Sıra No: 5)” ile Seri: A – Sıra No:1 tebliğde çeşitli değişiklikler yapılmıştır. Söz konusu tebliğ ile ödeme emrine itiraz ve dava açılması konularında önemli düzenlemeler yapılmıştır.

Söz konusu tebliğin ikinci kısım birinci bölümünün “**III- Ödeme Emrine Dava Açılması**” başlıklı alt bölümünün (1) ve (4) üncü bölümleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Değişiklik öncesi madde metni:**Değişiklik sonrası madde metni:**

1. 6183 sayılı Kanunun “Ödeme emrine itiraz” başlıklı 58 inci maddesinde “*Kendisine ödeme emri tebliğ olunan şahıs, böyle bir borcu olmadığı veya kısmen ödediği veya zamanaşımına uğradığı hakkında tebliğ tarihinden itibaren 7 gün içinde alacaklı tahsil dairesine ait itiraz işlerine bakan vergi itiraz komisyonu nezdinde itirazda bulunabilir. İtirazın şekli, incelenmesi ve itiraz incelemelerinin iadesi hususlarında Vergi Usul Kanunu hükümleri tatbik olunur.*

Borcun bir kısmına itiraz eden borçlunun o kısmın cihet ve miktarını açıkça göstermesi lazımdır, aksi halde itiraz edilmemiş sayılır.

İtirazda bulunan borçlu bu kanuna göre teminat gösterdiği takdirde takip muamelesi itirazlı borç miktarı için ve itiraz komisyonunca bu hususta karar verilinceye kadar durdurulur.

İtiraz komisyonu bu itirazları en geç 7 gün içinde karara bağlamak mecburiyetindedir.

İtirazında tamamen veya kısmen haksız çıkan borçludan, hakkındaki itirazın reddolunduğu miktardaki amme alacağı % 10 zamla tahsil edilir.

“1. 6183 sayılı Kanunun “Ödeme emrine itiraz” başlıklı 58 inci maddesinde “*Kendisine ödeme emri tebliğ olunan şahıs, böyle bir borcu olmadığı veya kısmen ödediği veya zamanaşımına uğradığı hakkında tebliğ tarihinden itibaren 7 gün içinde alacaklı tahsil dairesine ait itiraz işlerine bakan vergi itiraz komisyonu nezdinde itirazda bulunabilir. İtirazın şekli, incelenmesi ve itiraz incelemelerinin iadesi hususlarında Vergi Usul Kanunu hükümleri tatbik olunur.*

Borcun bir kısmına itiraz eden borçlunun o kısmın cihet ve miktarını açıkça göstermesi lazımdır, aksi halde itiraz edilmemiş sayılır.

(Mülga üçüncü fıkra: 28/1/2010-5951/1 md. Yürürlük: 05/02/2010)

İtiraz komisyonu bu itirazları en geç 7 gün içinde karara bağlamak mecburiyetindedir.

İtirazında tamamen veya kısmen haksız çıkan borçludan, hakkındaki itirazın reddolunduğu miktardaki amme alacağı % 10 zamla tahsil edilir.

<i>İtiraz komisyonlarının bu konudaki kararları kesindir.</i> <i>Borcun tamamına bu madde gereğince vaki itirazların tamamen veya kısmen reddi halinde, borçlu ret kararının kendisine tebliği tarihinden itibaren 7 gün içinde mal bildiriminde bulunmak mecburiyetindedir.</i> <i>Borcun bir kısmına karşı bu madde gereğince vaki itirazlar mal bildiriminde bulunma müddetini uzatamaz.” hükmü yer almaktadır</i>	<i>İtiraz komisyonlarının bu konudaki kararları kesindir.</i> <i>Borcun tamamına bu madde gereğince vaki itirazların tamamen veya kısmen reddi halinde, borçlu ret kararının kendisine tebliği tarihinden itibaren 7 gün içinde mal bildiriminde bulunmak mecburiyetindedir.</i> <i>Borcun bir kısmına karşı bu madde gereğince vaki itirazlar mal bildiriminde bulunma müddetini uzatamaz.” hükmü yer almaktadır.”</i>

Değişiklik öncesi madde metni:**Değişiklik sonrası madde metni:**

4. 6183 sayılı Kanunun 58 inci maddesinin üçüncü fıkrasında “<i>İtirazda bulunan borçlu bu kanuna göre teminat gösterdiği takdirde takip muamelesi itirazlı borç miktarı için ve itiraz komisyonunca bu hususta karar verilinceye kadar durdurulur.</i>” hükmü yer almaktadır. Ancak, 2577 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesi ve aynı konuda hüküm içeren düzenleme yapması nedeniyle bu hükmün uygulama alanı kalmamıştır. 2577 sayılı Kanunun 27 nci maddesinin (4) numaralı fıkrasında “<i>Vergi mahkemelerinde, vergi uyumsuzluklarından</i> doğan davaların açılması, tarh edilen vergi, resim ve harçlar ile benzeri yükümlerin ve bunların zam ve cezalarının <i>dava konusu edilen bölümünün tahsil işlemlerini durdurur.</i> Ancak, 26 ncı maddenin 3 üncü fıkrasına göre işlemde kaldırılan vergi davası dosyalarından tahsil işlemi devam eder. Bu şekilde işlemde kaldırılan dosyanın yeniden işleme konulması ile ihtirazi kayıtla verilen beyannameler üzerine yapılan işlemlerle tahsilat işlemlerinden dolayı açılan davalar, tahsil işlemini durdurmaz. Bunlar hakkında yürütmenin durdurulması istenebilir.” hükmü yer almaktadır. Bu nedenle, ödeme emrine karşı açılan davalarda, yargı mercilerince yürütmenin durdurulması kararı verilmediği müddetçe amme alacağı için tahsil dairesine teminat gösterilse dahi, takibatın devam ettirilmesi gerekmektedir.	4. 6183 sayılı Kanunun 58 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “<i>İtirazda bulunan borçlu bu kanuna göre teminat gösterdiği takdirde takip muamelesi itirazlı borç miktarı için ve itiraz komisyonunca bu hususta karar verilinceye kadar durdurulur.</i>” hükmü 5/2/2010 tarihli ve 27484 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 5951 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 1 inci maddesiyle yürürlükten kaldırılmıştır. Bu itibarla, 2577 sayılı Kanunun 27 nci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca ödeme emrine karşı açılan davalarda, yargı mercilerince yürütmenin durdurulması kararı verilmediği müddetçe takibatın devam ettirilmesi gerekmektedir.

İki maddede yapılan değişiklikler birlikte değerlendirildiğinde, ödeme emrine karşı itiraz komisyonuna başvurulması (teminat gösterilse dahi) takibat işlemlerini durdurmayacaktır. Borçlunun ödeme emrinin kendisine tebliğ tarihinden itibaren 7 gün içinde vergi mahkemesinde dava açma hakkı bulunmaktadır. **Ancak vergi mahkemesinde dava açılması takibat işlemlerini durdurmayacaktır.** Vergi mahkemesinde açılan davada yürütmenin durdurulması da talep edilmelidir. Bu çerçevede **vergi mahkemesince yürütmenin durdurulması kararı verilmesi halinde takibat işlemleri yargı sürecinin sonuna kadar durdurulacaktır. Bu nedenle** mükelleflerin kendilerine tebliğ edilen **ödeme emirlerinde** yer alan borçların miktarı ve içerikleri hakkında çok iyi bir inceleme yapmaları gerekmektedir. Çünkü tebliğ tarihinden itibaren itiraz komisyonuna başvurmak ve/veya vergi mahkemesinde dava açmak için 7 günlük süreleri bulunmaktadır. Sadece itiraz komisyonuna başvurulması halinde bir hataya dayalı olarak gönderildiği düşünölen ödeme emrinin iptal edileceği düşünölyorsa yargı yoluna başvurulmayacaktır. Ancak itirazlarının vergi idaresi tarafından reddedileceğini ancak ödeme emrine konu borç hakkında hukuki ihtilaf olduğunu ve yargı nezdinde bu itirazlarının lehlerine sonuçlanacağını düşünöyorlarsa 7 gün içinde dava açmaları gerekmektedir. Vergi mahkemesinde dava açılması halinde mal bildirimini süresi ilk derece mahkemenin nihai kararının sonuna kadar uzayacaktır. Dięer taraftan, tebliğdeki açıklamalara göre, **mahkemeden** derhal yürütmenin durdurulması istemine bağlı olarak **yürütmenin durdurulması kararı** çıkmaması halinde amme alacağının tahsiline ilişkin takibat işlemlerine alacaklı tahsil idaresi tarafından devam edilecektir.

Konuya dair, Seri: A – Sıra No:1 Tahsilat Genel Teblięinin İkinci Kısım Birinci Bölümünün “III- Ödeme Emrine Dava Açılması” başlıklı bölümündeki düzenlemelere göre aşığıdaki açıklamaları da yapmaktayız.

Amme borçlusunun ödeme emri ile istenen alacağın tamamına karşı dava açması halinde mal bildiriminde bulunma süresi, ilk derece mahkemesinin nihai kararına kadar uzamaktadır.

Açılan davanın kısmen ya da tamamen borçlu aleyhine sonuçlanması durumunda, borçlunun ayrıca bir bildirim beklemeksizin ret kararının kendisine tebliğ tarihinden itibaren 7 gün içinde ret olunan tutar kadar mal bildiriminde bulunması gerekmektedir.

Davanın devamı sırasında, yürütmenin durdurulması kararı verilmediği müddetçe takip işlemleri süreceğinden, borcu karşılayacak değerde mal haczi yapılmış olması halinde, borçlunun dava sonucunda ayrıca mal bildiriminde bulunmasına gerek bulunmamaktadır.

Öte yandan, borçlu tarafından ödeme emri ile takip edilen borcun bir kısmına dava açılması halinde, dava konusu yapılmayan amme alacağı kısmı için, ödeme emri tebliği üzerine 7 gün içinde mal bildiriminde bulunma yükümlüğüne yönelik süre uzatımı söz konusu olmayacaktır.

6183 sayılı Kanun 55'inci maddesine göre ödeme süresi içinde ödenmeyen bir amme alacağının takibi için düzenlenerek muhatabına tebliğ edilmiş olan **ödeme emirlerine karşı** ancak borçlu tarafından **7 gün içinde** ilgili idari yargı merciinde (mahkemesinde) Kanununun 58'inci maddesine göre;

a) **Böyle bir borcun olmadığı,**

b) **Borcun kısmen ödendiği,**

c) **Borcun zamanaşımına uğradığı,**

gerekçeleriyle dava açılması mümkün bulunmaktadır.

Ödeme emrine karşı dava açma gerekçelerinin sınırlandırılmış olması, tahsil edilmesi gereken safhaya gelen amme alacaklarının sürüncemede bırakılmadan en kısa sürede alacaklı amme idarelerine intikal ettirilmesinin sağlanmak istenmesinden kaynaklanmaktadır.

Amme alacaklarının tahsili için düzenlenen ödeme emirlerinin 6183 sayılı Kanununun 58'inci maddesine göre dava konusu yapılabilmesi için kanunda öngörülen ve aşağıda açıklanan 3 şarttan herhangi birinin var olması gerekmektedir.

➤ **Böyle bir borcun olmadığı yönündeki iddialar:**

Kendisine ödeme emri tebliğ edilen borçlunun böyle bir borcunun olmadığını iddia edebilmesi için, borcun hukuken hiç doğmaması ya da borç doğduktan sonra tamamen ödenmesi veya sair bir nedenle ortadan kalkması gerekmektedir.

➤ **Borcun kısmen ödendiği yönündeki iddialar:**

Bu iddia; borçlunun, borcun varlığını kabul etmekle birlikte, borç tutarının ödeme emriyle talep edilen tutar kadar olmadığını ileri sürmesi durumunda gündeme gelmektedir.

➤ **Borcun zamanaşımına uğradığı yönündeki iddialar:**

Zamanaşımı kanunlarda belirlenmiş olan belli bir sürenin geçmesi nedeniyle bir hakkın elde edilmesi veya bir hakkın kaybedilmesidir. Amme alacaklarının tahsil zamanaşımı 6183 sayılı Kanununun 102'nci maddesinde düzenlenmiş olup, bu iddiaya göre amme alacağının bu madde hükmüne göre zamanaşımına uğramış olması gerekmektedir.

Yukarıda yer alan açıklamalarımız çerçevesinde mükelleflerin kendilerine gelen **ödeme emirlerini dava konusu yapmaları halinde mutlaka yürütmenin durdurulmasını talep etmelerini tavsiye ederiz.**

Saygılarımızla,

**DENGE DENETİM YEMİNLİ
MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.**

(*) Sirkülerlerimizde yer verilen açıklamalar sadece bilgilendirme amaçlıdır. Tereddüt edilen hususlarda kesin işlem tesis etmeden önce konusunda uzman bir danışmandan görüş ve destek alınması tavsiyemiz olup; sadece sirkülerlerimizdeki açıklamalar dayanak gösterilerek yapılacak işlemler sonucunda doğacak zararlardan müşavirliğimiz sorumlu olmayacaktır.

(**) Sirkülerlerimiz hakkında görüş, eleştiri ve sorularınız için aşağıda bilgileri yer alan uzmanlarımıza yazabilirsiniz.

Erkan YETKİNER

YMM

Mazars/Denge Vergi Departmanı, Ortak

eyetkiner@mazarsdenge.com.tr

Güray ÖĞREDİK

SMMM

Mazars/Denge Vergi Departmanı, Kıdemli Müdür

gogredik@mazarsdenge.com.tr